

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Tekniska nämnden

Försöksverksamhet med automatiserade fordon

Ärendet

TM Sweden AB har kontaktat Danderyds kommun med en förfrågan om att genomföra testkörningar med automatiserade fordon på kommunala vägar. Förvaltningens bedömning är positiv till att testverksamheten kan genomföras. För att testkörningarna ska kunna ske krävs tillstånd från Transportstyrelsen. Enligt försöksförordningen ska väghållaren ges möjlighet att yttra sig innan sådant tillstånd beviljas, vilket innebär att kommunen ska ta ställning till om verksamheten kan genomföras och om villkor ska begäras.

Testerna planeras att genomföras med högst tre fordon. En specialutbildad förare kommer att finnas bakom ratten och vara beredd att ta över kontrollen vid behov. Syftet är att pröva och vidareutveckla fordonens självkörningsförmåga. I kommunens remissyttrande till Transportstyrelsen avses villkor begäras om att testkörning inte ska få ske i anslutning till skolor, förskolor, idrottsplatser eller motsvarande verksamheter under tider då barn anländer eller lämnar.

Genom detta ärende tar nämnden del av informationen om den planerade testverksamheten och delegerar till park- och gatuchef att anta kommunens remissyttrande till Transportstyrelsen avseende tillstånd för testkörningarna.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.
2. Tekniska nämnden delegerar till park- och gatuchef att anta remissvar avseende tillstånd för TM Sweden att testköra förarlösa bilar i Danderyds kommun.

Bakgrund

Kommunen har fått en förfrågan av TM Sweden AB att medverka i testkörningar med förarlösa bilar. För att bedriva testkörningar behöver TM Sweden AB ansöka om tillstånd hos Transportstyrelsen.

Enligt försöksförordningen ska väghållaren få möjlighet att yttra sig innan beslut om tillstånd att testa självkörande fordon fattas. För kommunala vägar innebär det att kommunen kontaktas för att ta ställning till om den planerade försöksverksamheten kan genomföras på den aktuella

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

vägsträckan. Eventuella villkor som kommunen ställer kan därefter föras in i Transportstyrelsens beslut.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

TM Sweden AB har kontaktat Danderyds kommun som väghållare för de kommunala vägarna med förfrågan om att genomföra tester med automatiserade fordon inom kommunens vägnät. Automatiserade fordon är ett samlingsnamn för fordon som använder teknik för att delvis eller helt utföra köruppgifter utan ständig mänsklig styrning. I vardagligt språkbruk benämns dessa ofta som autonoma fordon eller självkörande bilar, vilket avser deras förmåga att navigera och fatta beslut utan direkt mänsklig inblandning. Syftet med testerna är att pröva och vidareutveckla fordonens självkörningsförmåga.

Testerna planeras att genomföras med max tre fordon av olika modeller. Vid testerna kommer en specialutbildad förare att finnas bakom ratten och vara beredd att omedelbart ta över kontrollen av fordonet vid behov. I dialog med TM Sweden AB har det framkommit att testerna inte kommer att genomföras vid skolor, idrottsplatser eller motsvarande verksamheter under de tider då barn anländer till eller lämnar verksamheterna.

En förutsättning för att testkörningarna ska kunna genomföras på kommunala vägar är att Transportstyrelsen beviljar TM Sweden AB tillstånd att bedriva testerna.

Under hösten 2025 fick TM Sweden AB tillstånd av Transportstyrelsen att genomföra automatiserade tester på motorvägar och motortrafikleder för vilka staten är väghållare. Det innebär att redan idag kan testkörning utföras på E18 genom kommunen.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Då Transportstyrelsen har beviljat tillstånd för att genomföra tester på motorvägar och trafikleder för vilka staten är väghållare och eftersom tillstånd krävs av Transportstyrelsen för att TM Sweden AB ska få utföra tester där kommunen är väghållare bedömer förvaltningen att testerna kan ske på ett trafiksäkert och tryggt sätt utan fara för allmänheten. I händelse av olycka eller annan skada ansvarar föraren av fordonet. Kommunen har inget ansvar. Förvaltningen anser att testning kan ske med tydliga ramar eftersom TM Sweden AB vid den tidiga dialogen med kommunen har visat stor förståelse och hänsynstagande till de synpunkter som lämnades vid dialogen. Förvaltningen bedömer att kommunen i samband med yttrandet i tillståndsprövningen ska begära att villkor ställs upp. Villkoren ska innebära att vägar i anslutning till skolor och förskolor undantas från testkörning under dagtid.

Förvaltningen ser positivt på att ny teknik främjas och leder till en utveckling av automatiserade fordon. Automatiserade fordon har potential

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

att öka trafiksäkerheten genom att minska mänskliga misstag, som står för majoriteten av alla olyckor.

Konsekvenser för barn och unga

Beslutet är generellt till sin karaktär och omfattar alla trafikanter. Förvaltningen bedömer dock att barn, som en särskilt skyddsvärd grupp, behöver beaktas genom särskilda villkor för testkörning i anslutning till skolor, förskolor och idrottsplatser. Beslutet bedöms vara förenligt med barnkonventionen, särskilt artiklarna 3 och 19. Genom att kommunen i sitt yttrande avser att begära villkor om att vägar i anslutning till skolor och förskolor undantas från testkörning under dagtid sätts barnets bästa i främsta rummet och barns säkerhet prioriteras. Villkoren bidrar till att minska risken för att barn utsätts för farliga situationer i trafiken och stärker skyddet mot skada.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser eftersom kommunen inte har några kostnader kopplade till testerna.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Försöksverksamhet med automatiserade fordon